ΝΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΕΙ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΑΣΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (Αύγουστος 2007)

Συγγραφέας: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Οι πρόσφατες πυρκαγιές σε δάση και δασικές εκτάσεις και οι καταστροφές που προκάλεσαν κατέδειξαν με απτό τρόπο την αδυναμία ή ακόμη ανικανότητα του κράτους να προστατέψει αποτελεσματικά το δασικό πλούτο της χώρας. Αποδείχθηκε έτσι ότι δεν μπορεί να επιτελέσει μια από τις σημαντικότερες συνταγματικές αποστολές του, δηλαδή τη λήψη των αναγκαίων προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων για τη διάσωση των δασών (άρθρα 24 και 117 Συντ.). Δεν πρέπει να παραβλέπεται μάλιστα ότι οι εν λόγω συνταγματικές επιταγές συνυφαίνονται στενά με την υποχρέωση του κράτους να μεριμνά για την προστασία της υγείας των πολιτών (άρθρο 21 παρ. 3 Συντ.) και να διασφαλίζει υψηλού επιπέδου ποιότητα ζωής (άρθρα 2 παρ. 1 και 5 παρ. 1 Συντ.).

Η Κυβέρνηση, αντίθετα, ανέλαβε πριν από πολλούς μήνες την ευθύνη να προτείνει εκ νέου αναθεώρηση του Συντάγματος, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε δραστική συρρίκνωση της προστασίας των δασικών εκτάσεων, εκπέμποντας κατά τον τρόπο αυτό αρνητικά μηνύματα προς τους πολίτες, ορισμένοι από τους οποίους τα προσέλαβαν λίγο πολύ ως παρότρυνση για καταπάτηση και καταστροφή των εν λόγω δημόσιων αγαθών. Και σαν να μην έφταναν αυτά, ο πρωθυπουργός ανακοίνωσε πρόσφατα πομπωδώς, σαν να επρόκειτο για ρηξικέλευθη απόφαση, ότι οι καμένες εκτάσεις θα αναδασωθούν, παρότι γνωρίζει ότι η αναδάσωση των εκτάσεων που καταστρέφονται από πυρκαγιά συνιστά συνταγματικά επιβαλλόμενη και νομικά αυτόματη εν πολλοίς διαδικασία, που δεν εξαρτάται από την καλή διάθεση της διοίκησης.

Το ζήτημα της προστασίας του δασικού πλούτου της χώρας τίθεται έτσι επειγόντως επί τάπητος. Η ανικανότητα που επέδειξε πρόσφατα η κρατική μηχανή δεν μπορεί παρά να οδηγεί στην ανάγκη ανάληψης θεσμικών πρωτοβουλιών για την άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος, που τείνει να καταστεί εκρηκτικό. Στο πλαίσιο αυτό, ίσως αξίζει την προσοχή μας η πρόταση για τη συγκρότηση Εθνικού Συμβουλίου Δασικής Πολιτικής. Το όργανο αυτό, στο οποίο μπορεί να μετέχουν εκπρόσωποι των κομμάτων της Βουλής, πρόσωπα με ειδικές γνώσεις και εμπειρία καθώς και φορείς

της Κοινωνίας των Πολιτών, θα πρέπει να επιφορτιστεί με την ευθύνη χάραξης των γενικών γραμμών της πολυπόθητης εθνικής στρατηγικής στον τομέα της δασικής πολιτικής.

Η λήψη αποφάσεων για τη σύνταξη -επιτέλους- δασολογίου, σύμφωνα με τη σχετική συνταγματική επιταγή (άρθρο 24 παρ. 1 Συντ.), η ολοκλήρωση του εθνικού χωροταξικού σχεδιασμού και των ειδικών χωροταξικών σχεδίων (ιδίως για τον τουρισμό, τη βιομηχανία και τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας), καθώς και ο προσδιορισμός κατ' έτος της δαπάνης του κρατικού προϋπολογισμού σε συγκεκριμένο ποσοστό επί του ΑΕΠ για τη χρηματοδότηση έργων προστασίας του δασικού πλούτου, συνιστούν μερικές μόνο όψεις μιας συγκροτημένης δημόσιας πολιτικής, η οποία, όπως αποδείχθηκε, δεν μπορεί να σχεδιαστεί παρά μόνο σε υπερκομματικό επίπεδο και στο πλαίσιο εθνικής συναίνεσης.

Επιβεβλημένη είναι από την άλλη πλευρά η ενίσχυση των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ιδίως του πρώτου βαθμού, με την εξασφάλιση βασικών μέσων πρόληψης, πυρόσβεσης και αποκατάστασης, αφού οι τοπικές κοινωνίες έχουν επαρκέστερη γνώση των τοπικών συνθηκών και ιδιαιτεροτήτων. Τέλος, δεν θα ήταν ίσως άστοχη η ανάληψη πρωτοβουλίας εκ μέρους της ελληνικής κυβέρνησης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής ΄Ενωσης για τη συγκρότηση μονάδων ταχείας επέμβασης πυρόσβεσης, όταν οι συνθήκες το επιβάλλουν, ιδιαίτερα όταν το μέγεθος και η έκταση των πυρκαγιών υπερβαίνουν τις δυνατότητες των κρατών μελών.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ» στις 5 Αυγούστου 2007, σ. 5.